

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

17 март 2014 г.

14:00 ч.

СТАТИСТИКА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ

Декември 2013 г.¹

Средствата, управлявани от застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества^{2,3}, които осъществяват дейност в България, възлизат на 5.263 млрд. лв. към края на декември 2013 година. Техният размер намалява с 41 млн. лв. (0.8%) в сравнение с декември 2012 г. (5.304 млрд. лв.) и се увеличава със 192.7 млн. лв. (3.8%) спрямо края на третото тримесечие на 2013 г. (5.070 млрд. лева).

1. Размер и структура на активите

Активите на дружествата, извършващи животозастраховане, нарастват с 80.6 млн. лв. (6.8%) от 1.180 млрд. лв. към декември 2012 г. до 1.261 млрд. лв. към края на същия месец на 2013 година. Спрямо септември 2013 г. (1.232 млрд. лв.) те се увеличават с 29.1 млн. лв. (2.4%). Техният относителен дял в общия размер на активите към декември 2013 г. е 24% при 22.3% към края на четвъртото тримесечие на 2012 г. и 24.3% към септември 2013 година.

Средствата, управлявани от дружествата, извършващи общо застраховане⁴, намаляват с 50.2 млн. лв. (1.2%) от 4.041 млрд. лв. към декември 2012 г. до 3.990 млрд. лв. към края на същия месец на 2013 година. Те нарастват със 171.7 млн. лв. (4.5%) спрямо септември 2013 г. (3.819 млрд. лева). Към декември 2013 г. **застрахователните дружества, извършващи общо застраховане**, имат най-висок относителен дял в общия размер на активите на **застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества** - 75.8% при 76.2% в края на четвъртото тримесечие на 2012 г. и 75.3% към септември 2013 година.

¹ Данните са предварителни. Вследствие на получена допълнителна информация са извършени ревизии, периодите за които са посочени в съответните таблици.

Пълният комплект от таблици за *статистиката на застрахователната дейност* се намира на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика / Други финансови институции / Статистика на застрахователната дейност*.

² Застрахователните компании са част от подсектор *Застрахователни компании и пенсионни фондове* (S.125), съгласно *Европейската система от сметки '95* (ESA`95). Разпределението по вид дейност е извършено в съответствие с изискванията на чл. 8, ал. 1 и ал. 2 от *Кодекса за застраховането* и чл. 83, ал.1 от *Закона за здравното осигуряване*.

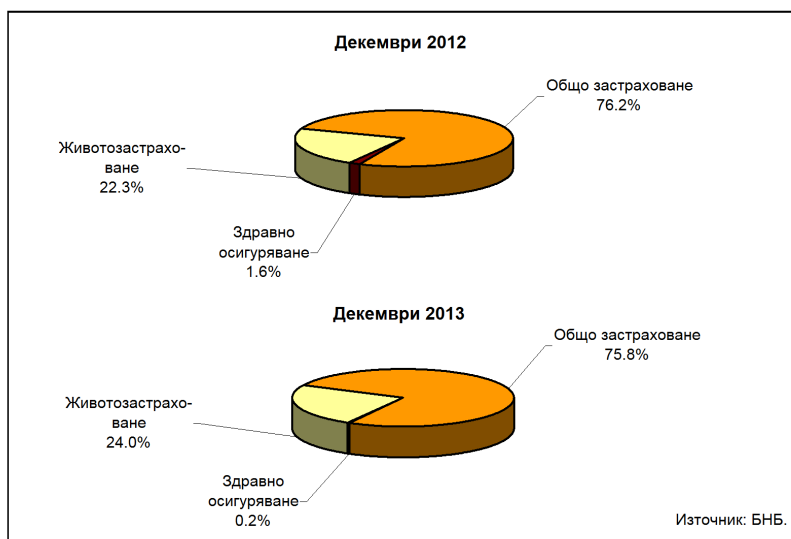
Съгласно промените в *Закона за здравното осигуряване*, здравноосигурителните дружества следва да се прелицензират по *Кодекса за застраховането* в застрахователни акционерни дружества. В тази връзка в категорията *здравноосигурителни дружества* са включени данните за тези дружества, които към края на отчетния период са в процедура по привеждане на дейността си в съответствие с *Кодекса за застраховането* или са в процес на ликвидация.

³ В обхвата на *статистиката на застрахователната дейност* се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на *Валутния закон* (обн. ДВ, бр. 83 от 21.09.1999 г., изм., бр. 96 от 2011 година).

⁴ Данните за *презастрахователните дружества* са включени към данните на *застрахователите, извършващи общо застраховане*.

Структура на активите според вида дейност⁵

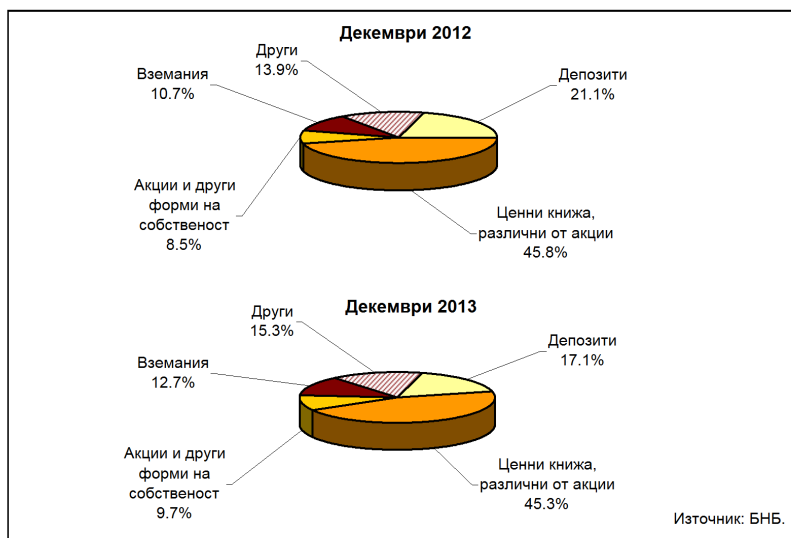
Графика 1

В *инструментите*, включени в активите на *застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества*, към края на декември 2013 г. преобладават притежаваните *ценни книжа, различни от акции*, които на годишна база намаляват с 46.3 млн. лв. (1.9%) до 2.385 млрд. лева. Спрямо декември 2012 г. *депозитите* намаляват с 221.1 млн. лв. (19.7%) до 898.7 млн. лв., а средствата във *вземания* нарастват с 99 млн. лв. (17.5%) до 665.8 млн. лева. В края на четвъртото тримесечие на 2013 г. относителният дял на *ценните книжа, различни от акции*, е 45.3% при 45.8% към края на същото тримесечие на 2012 г., на *депозитите* – 17.1% при 21.1% към декември 2012 г. и на *вземанията* – 12.7% при 10.7% към края на четвъртото тримесечие на 2012 година.

Структура на активите по инструменти⁵

Графика 2

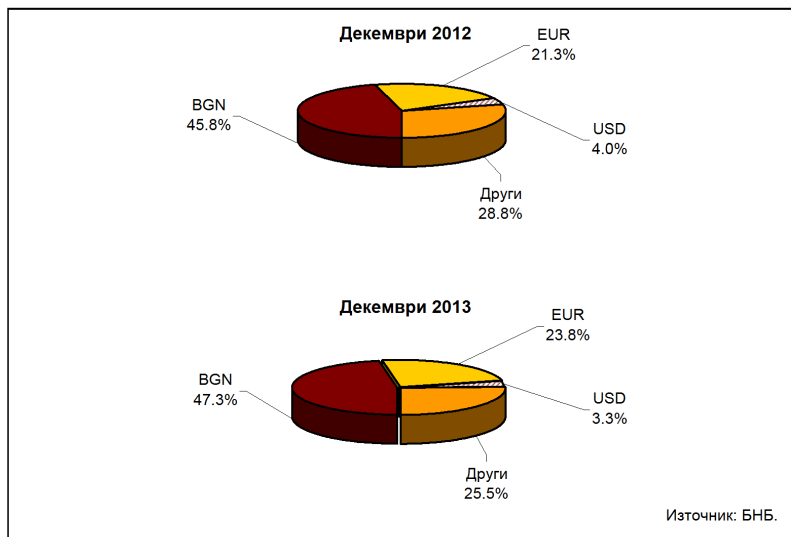

⁵ Сумата на относителните дялове може да е различна от 100% поради закръгляния.

Във **валутната структура** на активите на *застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества* основен дял имат активите, деноминирани в **български лева**, които са 47.3% от общия размер на активите към края на декември 2013 г. при 45.8% към края на четвъртото тримесечие на 2012 година. Активите в **евро** са 23.8% при 21.3% към декември 2012 година. Към декември 2013 г. активите в **щатски долари** са 3.3% при 4% в края на четвъртото тримесечие на 2012 г., а в **други валути** – 25.5% при 28.8% към декември 2012 година.

Валутна структура на активите⁵

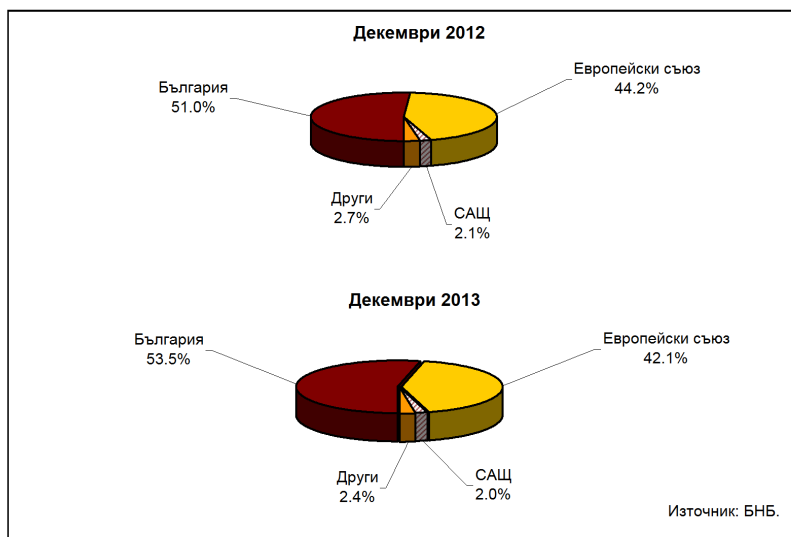
Графика 3

По отношение на **географската структура** на активите на *застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества* на годишна база към декември 2013 г. инвестициите в България се увеличават със 111 млн. лв. (4.1%) до 2.816 млрд. лв. при 2.705 млрд. лв. към декември 2012 година. Техният относителен дял е 53.5% към края на декември 2013 г. при 51% към края на същия месец на 2012 година. В края на четвъртото тримесечие на 2013 г. средствата, инвестирани в държавите от Европейския съюз, намаляват на годишна база със 126.5 млн. лв. (5.4%) до 2.217 млрд. лв. при 2.344 млрд. лв. към декември 2012 г., като относителният им дял към края на декември 2013 г. е 42.1% при 44.2% в края на декември 2012 година.

Географска структура на активите

Графика 4

2. Размер и структура на пасивите

Привлечените средства от застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества към декември 2013 г. са 5.263 млрд. лева. Собственият капитал е 1.734 млрд. лв. към края на декември 2013 г., като намалява със 102.9 млн. лв. (5.6%) спрямо декември 2012 г. (1.837 млрд. лева). Неговият дял в размера на пасивите към края на четвъртото тримесечие на 2013 г. е 32.9% при 34.6% към края на същото тримесечие на 2012 година. Към декември 2013 г. *застрахователните технически резерви* нарастват на годишна база с 0.5 млн. лв. (0.02%) до 3.072 млрд. лева.

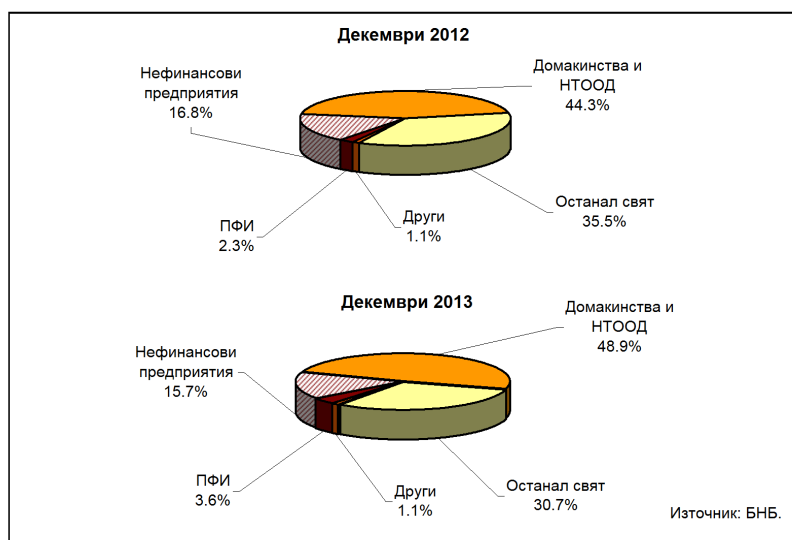
Застрахователни технически резерви⁶

Задълженията към **резиденти**, включени в *застрахователните технически резерви*, възлизат на 2.128 млрд. лв. към края на четвъртото тримесечие на 2013 г. при 1.980 млрд. лв. към края на същото тримесечие на 2012 година. Относителният им дял в общия размер на *застрахователните технически резерви* към декември 2013 г. е 69.3% при 64.5% в края на четвъртото тримесечие на 2012 година. Към декември 2013 г. задълженията към сектор *Домакинства и НТООД* се увеличават със 140 млн. лв. (10.3%) до 1.501 млрд. лв. при 1.361 млрд. лв. към декември 2012 година. Към края на четвъртото тримесечие на 2013 г. техният относителен дял в общата сума на *застрахователните технически резерви* е 48.9% при 44.3% към декември 2012 година. На годишна база към края на четвъртото тримесечие на 2013 г. задълженията към сектор *Нефинансови предприятия* се понижават с 34.1 млн. лв. (6.6%) до 482.7 млн. лв. при 516.8 млн. лв. към декември 2012 г. и са 15.7% от *застрахователните технически резерви* при 16.8% в края на четвъртото тримесечие на 2012 година. Пасивите към *парично-финансови институции* (ПФИ) нарастват с 41.8 млн. лв. (60.2%) до 111.2 млн. лв. към края на декември 2013 г. при 69.4 млн. лв. в края на четвъртото тримесечие на 2012 година. Относителният им дял в общия размер на *застрахователните технически резерви* е 3.6% в края на декември 2013 г. при 2.3% към декември 2012 година.

Пасивите към **нерезиденти** (сектор *Останал свят*) в края на четвъртото тримесечие на 2013 г. намаляват със 147.8 млн. лв. (13.5%) до 943.8 млн. лв. при 1.092 млрд. лв. към края на същото тримесечие на 2012 година. Относителният им дял в общия размер на *застрахователните технически резерви* към края на декември 2013 г. е 30.7% при 35.5% в края на декември 2012 година.

Застрахователни технически резерви
Структура по институционални сектори⁷

Графика 5

⁶ Анализът на динамиката на данните за *Застрахователните технически резерви* общо и по компоненти се базира на информацията от т. 5.1. и т. 5.2. на Таблица 4 от Приложение 2 към прессъобщението.

⁷ В *Други* се включват сектори *Държавно управление*, *Други финансови посредници*, *Финансови предприятия със спомагателни дейности* и *Застрахователни компании и пенсионни фондове*.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ВИД ДЕЙНОСТ^{1,2}

Таблица 1

	31.12.2012 г.		31.03.2013 г.		30.06.2013 г.		30.09.2013 г.		31.12.2013 г.	
	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)
Общо	63	5 303.8	63	5 364.7	63	5 322.3	60	5 070.0	59	5 262.7
Застрахователни дружества, извършващи животозастраховане	18	1 180.4	18	1 182.7	18	1 188.8	18	1 231.9	18	1 261.1
Застрахователни дружества, извършващи общо застраховане	26	4 040.5	26	4 087.4	28	4 051.9	36	3 818.6	38	3 990.3
вкл. Презастрахователни дружества	1	1 996.7	1	2 035.8	1	1 962.2	1	1 725.1	1	1 769.1
Здравноосигурителни дружества	19	82.8	19	94.6	17	81.6	6	19.5	3	11.3

Предварителни данни

¹ Разпределението по вид дейност е извършено в съответствие с изискванията на чл. 8, ал. 1 и ал. 2 от Кодекса за застраховането и чл. 83, ал. 1 от Закона за здравето осигуряване. Съгласно промените в Закона за здравето осигуряване, здравноосигурителните дружества следва да се прелицензират по Кодекса за застраховането в застрахователни акционерни дружества. В тази връзка в категорията *здравноосигурителни дружества* са включени данните за тези дружества, които към края на отчетния период са в процедура по привиждане на дейността си в съответствие с Кодекса за застраховането или са в процес на ликвидация.

² В обхвата на *статистиката на застрахователната дейност* се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на *Валутния закон* (обн. ДВ, бр. 83 от 21.09.1999 г., изм., бр. 96 от 2011 година).

Източник: Застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ИНСТРУМЕНТИ И ВАЛУТИ¹

Таблица 2

(млн. лв.)

	31.12.2012 г.	31.03.2013 г.	30.06.2013 г.	30.09.2013 г.	31.12.2013 г.
По инструменти	5 303.8	5 364.7	5 322.3	5 070.0	5 262.7
Парични средства в каса	15.3	9.3	10.5	12.3	13.9
Депозити	1 119.9	1 020.3	918.8	953.4	898.7
Предоставени кредити	72.7	77.3	81.6	88.8	107.6
Ценни книжа, различни от акции	2 430.8	2 488.2	2 535.0	2 275.0	2 384.5
Акции и други форми на собственост	449.1	479.0	496.8	500.3	510.6
- Акции (в т.ч. дялове на дозоворни фондове)	318.8	348.9	365.5	369.1	379.6
- Други форми на собственост ²	130.3	130.1	131.3	131.2	130.9
Инвестиционни имоти	142.6	145.2	156.0	154.1	169.1
Финансови деривати	5.2	0.8	0.9	2.9	1.5
Нефинансови активи	108.0	107.8	104.9	97.9	97.1
Вземания	566.8	611.7	604.0	558.0	665.8
- От преки застрахователни и здравноосигурителни операции	417.8	419.4	426.4	415.8	432.9
- От презастрахователни операции	149.0	192.3	177.6	142.3	232.8
Други активи	393.4	425.1	413.8	427.4	414.0
По валути	5 303.8	5 364.7	5 322.3	5 070.0	5 262.7
BGN	2 429.3	2 421.7	2 427.5	2 402.2	2 490.2
EUR	1 130.2	1 169.5	1 206.5	1 157.6	1 254.1
USD	214.8	215.0	226.2	185.0	176.1
Други	1 529.5	1 558.5	1 462.1	1 325.2	1 342.3

Предварителни данни. Данните за септември 2013 г. са ревизирани

¹ В обхвата на *статистиката на застрахователната дейност* се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на *Валутния закон* (обн. ДВ, бр. 83 от 21.09.1999 г., изм., бр. 96 от 2011 година).

² Включва дялови участия в капитала на дъщерни, съвместни, асоциирани предприятия и участия в инвестиционни пулове.

Източник: Застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества.

ГЕОГРАФСКА И ИНСТИТУЦИОНАЛНА СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ¹

Таблица 3

(млн. лв.)

	31.12.2012 г.	31.03.2013 г.	30.06.2013 г.	30.09.2013 г.	31.12.2013 г.
По групи страни	5 303.8	5 364.7	5 322.3	5 070.0	5 262.7
България	2 705.1	2 737.7	2 741.4	2 702.5	2 816.1
Европейски съюз	2 344.0	2 358.5	2 305.8	2 136.9	2 217.5
САЩ	113.2	129.0	134.5	107.4	104.2
Други страни	141.5	139.6	140.6	123.2	124.9
По институционални сектори	5 303.8	5 364.7	5 322.3	5 070.0	5 262.7
Резиденти	2 704.3	2 737.9	2 741.2	2 702.4	2 816.0
Нефинансови предприятия	44.1	49.6	71.6	73.3	125.1
Парично-финансови институции	737.7	707.4	687.5	683.0	679.4
Други финансови посредници	73.5	95.9	73.9	76.8	74.8
Финансови предприятия със спомагателна дейност	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Застрахователни компании и пенсионни фондове	4.7	4.7	4.7	4.7	7.3
Държавно управление	692.2	689.2	708.2	663.6	702.4
Домакинства и НТООД	65.5	68.8	72.3	75.7	81.8
Други резиденти	1 086.4	1 122.2	1 123.0	1 125.2	1 145.2
Нерезиденти (Останал свят)	2 476.1	2 509.7	2 465.7	2 257.5	2 335.8
Некласифицирани	123.4	117.1	115.4	110.1	111.0

Предварителни данни. Данните за септември 2013 г. са ревизирани

¹ В обхвата на *статистиката на застрахователната дейност* се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на *Валутния закон* (обн. ДВ, бр. 83 от 21.09.1999 г., изм., бр. 96 от 2011 година).

Източник: Застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества.

СТРУКТУРА НА ПАСИВИТЕ ПО ИНСТРУМЕНТИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ СЕКТОРИ¹Таблица 4
(млн. лв.)

	31.12.2012 г.	31.03.2013 г.	30.06.2013 г.	30.09.2013 г.	31.12.2013 г.
ОБЩО	5 303.8	5 364.7	5 322.3	5 070.0	5 262.7
1. Собствен капитал	1 836.9	1 877.5	1 914.8	1 629.6	1 734.0
2. Получени кредити	54.6	56.9	58.2	61.5	63.5
Резиденти	0.9	1.2	0.5	0.5	0.5
ПФИ	0.0	0.3	0.4	0.4	0.4
НПФИ	0.9	0.9	0.1	0.1	0.1
Държавно управление	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Други сектори	0.9	0.9	0.1	0.1	0.1
Други финансови посредници	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Финансови предприятия със спомагателна дейност	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Застрахователни компании и пенсионни фондове	0.1	0.1	0.0	0.0	0.0
Нефинансови предприятия	0.7	0.7	0.0	0.0	0.0
Домакинства и НТООД	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	53.7	55.7	57.7	61.1	63.1
3. Ценни книжа различни от акции	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Резиденти	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
4. Финансови деривати	1.3	3.8	5.5	0.7	0.8
Резиденти	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	1.3	3.8	5.5	0.7	0.8
5. Застрахователни технически резерви	3 071.6	3 009.2	3 014.5	3 033.0	3 072.1
5.1. Нетно участие на домакинствата в животозастрахователни резерви	662.5	690.9	714.1	738.8	754.7
Резиденти	662.5	690.9	714.1	738.8	754.7
Нерезиденти (Останал свят)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
5.2. Пренос - премиен резерв и резерв за предстоящи плащания	2 409.2	2 318.3	2 300.4	2 294.2	2 317.5
Резиденти	1 317.6	1 316.0	1 318.6	1 301.7	1 373.7
ПФИ	69.4	68.0	65.5	60.7	111.2
НПФИ	1 248.1	1 248.0	1 253.1	1 241.0	1 262.5
Държавно управление	2.2	3.5	3.4	3.6	4.3
Други сектори	1 245.9	1 244.4	1 249.7	1 237.4	1 258.2
Други финансови посредници	20.9	22.1	19.1	20.9	21.3
Финансови предприятия със спомагателна дейност	9.4	9.5	8.9	7.9	7.6
Застрахователни компании и пенсионни фондове	0.0	0.1	0.1	0.0	0.0
Нефинансови предприятия	516.8	508.4	514.7	498.6	482.7
Домакинства и НТООД	698.7	704.4	706.9	710.1	746.5
Нерезиденти (Останал свят)	1 091.6	1 002.4	981.8	992.5	943.8
6. Депозити, получени от презастрахователите	36.0	38.7	36.7	37.7	36.4
Резиденти	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	36.0	38.7	36.7	37.7	36.4
7. Задължения по застрахователни, здравноосигурителни и презастрахователни операции	174.6	238.3	151.4	156.1	217.4
Резиденти	103.1	95.1	94.1	94.5	101.8
Нерезиденти (Останал свят)	71.5	143.2	57.3	61.7	115.6
8. Други	128.6	140.4	141.2	151.3	138.6
Резиденти	125.9	137.6	111.0	129.6	138.3
Нерезиденти (Останал свят)	2.7	2.8	30.3	21.7	0.3

Предварителни данни. Данните за периода март 2012 г. - септември 2013 г. са ревизирани.

¹ В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон (обн. ДВ, бр. 83 от 21.09.1999 г., изм., бр. 96 от 2011 година).

Източник: Застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества.